

ЗАТВЕРДЖЕНО
Наказ Міністерства
охорони здоров'я України
05 червня 2012 № 420
(в редакції наказу Міністерства
охорони здоров'я України
№)

**Порядок встановлення ступеня стійкої втрати професійної
працездатності в рамках проведення оцінювання повсякденного
функціонування особи**

I. Загальні положення

1. Цей Порядок визначає механізм встановлення ступеня стійкої втрати професійної працездатності під час проведення оцінювання повсякденного функціонування особи, що здійснюється в закладах охорони здоров'я експертними командами з оцінювання повсякденного функціонування особи (далі – експертна команда).

2. Ступінь стійкої втрати професійної працездатності встановлюється у відсотках.

3. Терміни у цьому Порядку вживаються у значеннях, наведених Кодексі законів про працю України та Законах України «Про реабілітацію осіб з інвалідністю в Україні». «Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування», «Про зайнятість населення».

4. Оцінювання повсякденного функціонування особи проводиться експертними командами відповідно до Порядку проведення оцінювання повсякденного функціонування особи, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від _____ № ____ (далі – Порядок оцінювання функціонування).

5. Визначення ступеню втрати професійної працездатності здійснюється відповідно до Порядку оцінювання функціонування та наявності доданих до електронного направлення сканованих копій документів:

1) для осіб з числа військовослужбовців або військовозобов'язаних, яким часткова втрата працездатності встановлюється без встановлення інвалідності:

постанови військово-лікарської комісії, оформленої як довідка військово-лікарської комісії, свідоцтво про хворобу або витяг з протоколу

засідання штатної військово-лікарської комісії за формою, затвердженою Міноборони;

направлення командира військової частини чи територіального центру комплектування та соціальної підтримки на встановлення ступеня втрати працездатності;

2) для осіб, які отримали травму чи професійне захворювання на виробництві:

акт розслідування за формами, наведеними в додатках 11, 11¹, 21 до Порядку розслідування та обліку нещасних випадків, професійних захворювань та аварій на виробництві затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 17 квітня 2019 року № 337;

направлення роботодавця чи профспілкового органу підприємства, на якому особа одержала травму чи професійне захворювання, або територіального органу Пенсійного фонду чи суду;

3) для осіб, які постраждали внаслідок дорожньо-транспортної пригоди:

висновки судово-медичної експертизи,

довідки про дорожньо-транспортну пригоду за формою, затвердженою наказом Міністерства внутрішніх справ України від 10 січня 2022 року № 4, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 28 лютого 2022 року за № 266/37602.

6. За наявності у особи наслідків, що виникли в результаті нещасного випадку, травми чи професійного захворювання, аварії на виробництві, дорожньо-транспортної пригоди, поранення (контузії, травми або каліцтва), захворювання у військовозобов'язаних, військовослужбовців Збройних Сил України та інших утворених відповідно до законів України військових формувань, а також у працівників правоохоронних органів спеціального призначення з правоохоронними функціями, що призвело до втрати професійної працездатності (далі – випадок) ступінь втрати визначається у відсотках залежно від тяжкості наслідків, але не нижче найменшого значення відсотка втрати професійної працездатності, наведеного у Критеріях встановлення ступеня стійкої втрати професійної працездатності, затверджених наказом Міністерства охорони здоров'я України від 05 червня 2012 року № 420, зареєстрованих у Міністерстві юстиції України 16 серпня 2012 року за № 1388/21700 в (далі – Критерії).

7. При встановленні втрати професійної працездатності у відсотках і потреби у додаткових видах допомоги або послуг експертна команда виходить тільки з наслідків випадку та пов'язаних з ними станів.

8. Якщо випадок, що погіршив перебіг захворювання, на яке особа страждала раніше, ступінь втрати професійної працездатності визначається,

виходячи із спричинених ними порушень функцій організму з урахуванням тих, що були раніше

9. Ступінь втрати професійної працездатності при повторних випадках визначається за наслідками кожного з них окремо, незалежно від періоду їх виникнення.

Це залежить від впливу випадку на здатність особи виконувати професійну діяльність, що передувала повторному випадку, з урахуванням результатів реалізації індивідуальної програми реабілітації особи з інвалідністю щодо відновлення професійної працездатності в попередній професії, його професійних знань та вмінь і у підсумку не може перевищувати 100 відсотків.

10. За наявності у особи наслідків, спричинених двома або більше випадками, ступінь втрати професійної працездатності встановлюється:

- 1) при I групі інвалідності – не вище 100%;
- 2) при II групі інвалідності – не вище 85%;
- 3) при III групі інвалідності – не вище 65%.

У випадках не встановлення інвалідності особі сумарний відсоток втрати професійної працездатності не повинен перевищувати 40%.

II. Встановлення ступеня втрати професійної працездатності у відсотках

1. Ступінь втрати професійної працездатності у відсотках встановлюється, виходячи з наслідків ушкодження здоров'я внаслідок випадку з урахуванням професійних здібностей, що є у особи, клініко-функціональних можливостей і важливих професійних якостей, які дозволяють продовжувати виконання роботи за попередньою професією до випадку. Враховуються зниження кваліфікації, зменшення обсягу виконуваної роботи та важкість праці в звичайних, спеціально створених виробничих або інших умовах, ступінь втрати професійної працездатності встановлюється в межах від 5 до 100 відсотків.

2. Основним принципом встановлення ступеня втрати професійної працездатності особа є сукупний аналіз таких критеріїв:

- 1) клініко-функціональних;
- 2) характеру професійної діяльності (кваліфікації, якості і обсягу праці, здатності до його виконання);
- 3) виду і ступеня обмеження життєдіяльності.

Клініко-функціональні критерії включають:

- 1) характер і важкість травми, професійного захворювання;

2) особливості перебігу патологічного процесу, зумовленого травмою або професійним захворюванням (регресуючий, прогресуючий, стабільний);

3) характер (вид) порушень функцій організму; ступінь порушень функцій організму (значно виражений, виражений, помірний, легкий);

4) клінічний і реабілітаційний прогнози;

5) професійні здібності;

6) клініко-трудова прогноз.

3. При визначенні ступеня втрати професійної працездатності у відсотках враховуються такі професійні чинники: здатність виконувати роботу в повному обсязі за попередньою професією чи іншою роботою, рівноцінною їй за кваліфікацією

При втраті основної або іншої рівноцінної їй за кваліфікацією раніше освоєної професії визначається необхідність облаштування робочого місця особи або можливість використання залишкової професійної працездатності на іншій роботі нижчої кваліфікації.

4. При визначенні ступеня втрати професійної працездатності у відсотках враховується вираженість порушень функцій організму особи, що призводять до обмеження здатності до трудової діяльності та інших категорій життєдіяльності.

5. Інвалідність (група та причина) внаслідок випадку встановлюється особі відповідно до Порядку оцінювання функціонування.

6. При виникненні у особи тяжкого загального захворювання, етіологічно не пов'язаного з ними, встановлюється тяжча група інвалідності, а причина інвалідності і відсотки втрати професійної працездатності залишаються попередні.

При виникненні у особи тяжкого загального захворювання, етіологічно пов'язаного з випадком, група інвалідності та відсотки втрати професійної працездатності підвищуються як за наслідком випадку.

7. При неможливості (враховуючи облаштування робочого місця) виконання роботи попередньої складності особа переводиться на роботу меншої складності відповідно до видів робіт з оптимальним або допустимим фізичним, нервово-емоційним навантаженням, що не містить протипоказань і відповідає клініко-функціональним можливостям потерпілого для її виконання.

8. Особі, з числа потерпілих на виробництві, яку вперше направили на оцінювання повсякденного функціонування особи для встановлення ступеню втрати професійної працездатності відсотки втрати професійної працездатності встановлюються з дати направлення на оцінювання

незалежно від дати встановлення факту виникнення травми або професійного захворювання

9. Ступінь втрати професійної працездатності особі у відсотках встановлюється безстроково незалежно від віку у випадках, якщо група інвалідності встановлена без зазначення строку повторного оцінювання відповідно до Критеріїв встановлення інвалідності, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від _____ № ____.

10. Потреба осіб, з числа потерпілих на виробництві, у медичній та соціальній допомозі, в тому числі у лікуванні, медичній реабілітації, забезпеченні лікарськими засобами та медичними виробами, постільною та натільною білизною, постільними речами, гігієнічними виробами, перуками, санаторно-курортним лікуванням, технічними та іншими засобами реабілітації (протези, ортези, ортопедичне взуття, палиці, милиці, коляски інвалідні, протипролежневі матраци та подушки тощо), окулярами, очним протезуванням, контактними лінзами, зубним протезуванням, спеціальним медичним доглядом, постійним стороннім доглядом, побутовим обслуговуванням, слуховими апаратами, додатковим харчуванням, та інших видах допомоги встановлюється на визначений термін, у тому числі особам пенсійного віку.

11. При встановленні ступеня втрати професійної працездатності потерпілого у відсотках формуються рекомендації у зв'язку з прийняттям рішення експертної команди, які є частиною індивідуальної програми реабілітації особи з інвалідністю.

12. Визначення ступеня втрати професійної працездатності у відсотках.

Встановлення ступеня втрати професійної працездатності у відсотках здійснюється відповідно до принципів, наведених у пункті 2 цього розділу.

При повній втраті здатності особи до самообслуговування та потреби у постійному догляді (І група інвалідності) встановлюються 85 – 100 відсотків втрати професійної працездатності.

При виражених порушеннях функцій організму, що призводять до значного обмеження життєдіяльності за умови збереження здатності до самообслуговування, та відсутності потреби в постійному догляді (ІІ група інвалідності) і можливості виконання професійної діяльності лише у спеціально створених виробничих умовах ступінь втрати професійної працездатності встановлюється в межах 65 – 80 відсотків.

При помірно виражених порушеннях функцій організму (ІІІ група інвалідності), якщо особа може у звичайних виробничих умовах виконувати професійну працю з вираженим зниженням кваліфікації або із зменшенням обсягу виконуваної роботи або якщо він втратив здатність продовжувати професійну діяльність внаслідок помірного порушення функцій організму, але може у звичайних виробничих умовах продовжувати професійну

діяльність нижчої кваліфікації, ступінь втрати професійної працездатності встановлюється в межах 30 – 60 відсотків.

У разі невстановлення інвалідності особі, якщо вона може у звичайних виробничих умовах виконувати професійну працю з помірним або незначним зниженням складності робіт, або із зменшенням обсягу виконуваної роботи, або при зміні умов праці, що призводять до зниження заробітку, або якщо виконання її професійної діяльності вимагає більшого навантаження, ніж раніше, відсотки втрати професійної працездатності не повинні перевищувати 25 відсотків, а при поєднанні декількох випадків – 40 відсотків.

13. Строки проведення повторного оцінювання повсякденного функціонування особи визначаються відповідно до Порядку оцінювання функціонування.

**Директор Департаменту цифрових
трансформацій в охороні здоров'я**

Дмитро ЛУК'ЯНОВ